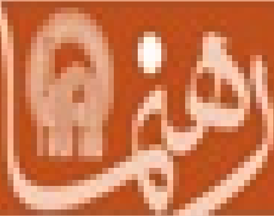
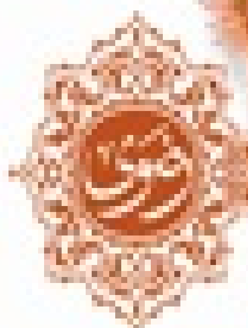

آستان قدس رضوی

۳۷

پناه اهل زمین

علی‌رضا مستشاری

بسم الله الرحمن الرحيم

رهنما ۳۷: (پناه اهل زمین)

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

رهنما ۳۷: (پناه اهل زمین)

مشخصات کتاب

سرشناسه : مستشاری، علیرضا، ۱۳۴۷ -

عنوان و نام پدیدآور : پناه اهل زمین/ نویسنده علی رضا مستشاری؛ [به سفارش] معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی [آستان قدس رضوی].

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۲۴ ص.؛ ۱۱×۱۷س م.

فروست : رهنما.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۷۷-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - -- غیبت

موضوع : مهدویت-- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : مهدویت-- انتظار -- پرسش ها و پاسخ ها

شناسه افزوده : آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده : موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره : BP۲۲۴/۴/م۴۷پ۹ ۱۳۹۱

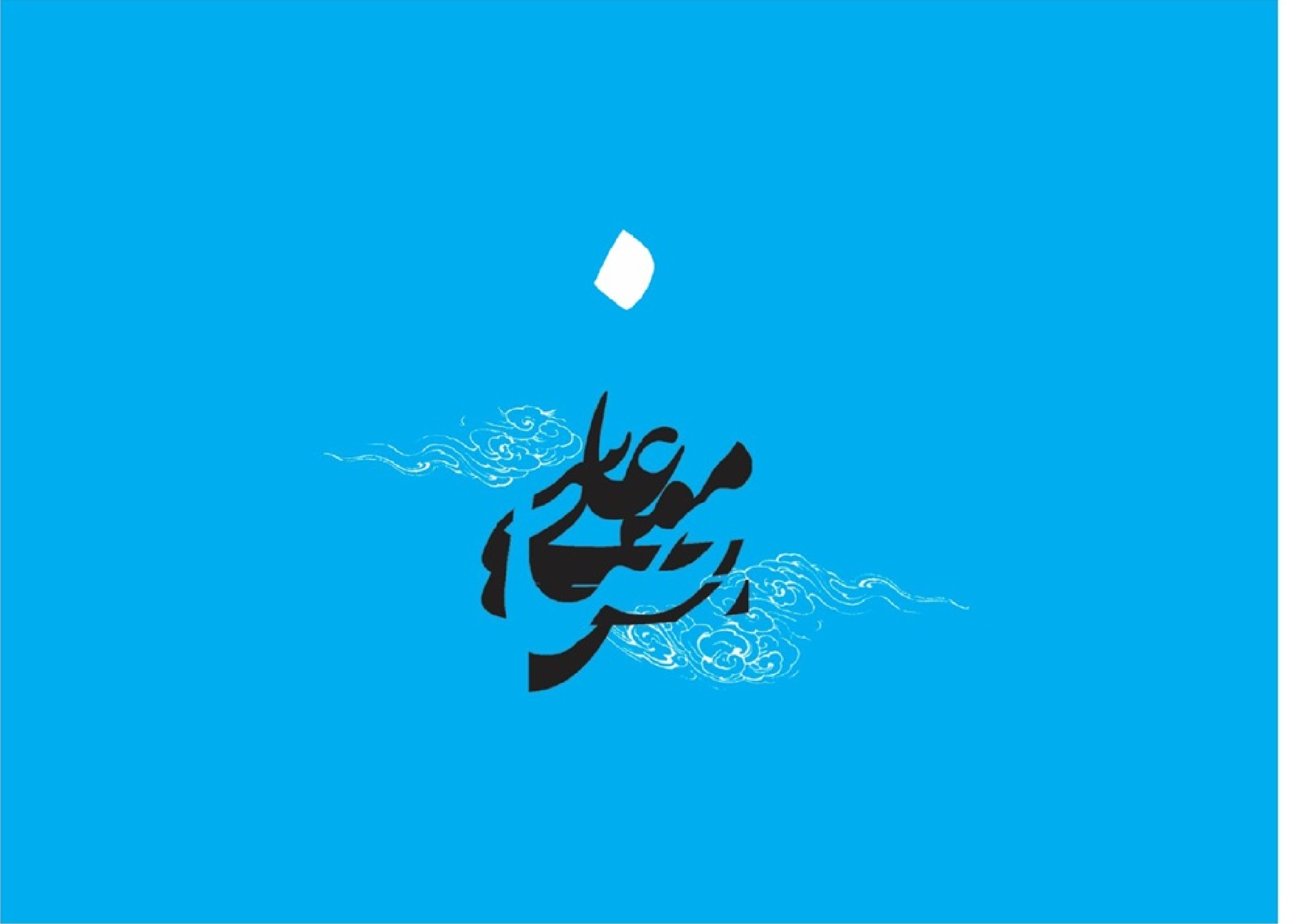
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۶۲

شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۶۸۲۸۸

ص:۱

اشاره

تصویر

ص:۴۰

پناه اهل زمین

در این نوشتار، می خواهیم بدانیم:

۱. فایده امام غایب در دوران غیبت کبری چیست؟

۲. مفهوم انتظار چیست و چه فایده ای دارد؟

۳. انتظار چه سودی برای زندگی فرد دارد؟

۴. چگونه اعتقاد خود به امام زمانS را تقویت کنیم؟ آیا روش خاصی وجود دارد؟

ص:۵

تصویر

درآمد

بهرهٔ انسان ها از حضرت مهدیS، در زمان غیبت چگونه ممکن است؟ این پرسشی است که هرگاه سخن از غیبت امام عصر به میان می آید، در ذهن انسانِ فکور خلجان می یابد. به راستی، در این زمان طولانی، انسان ها و بلکه تمام موجودات جهان هستی، چگونه از حجت خدا بهره مند می شوند؟

ص:۷

تصویر

ص:۸

فایدۀ امام غایب در دوران غیبت کبری چیست؟

تصویر

فایدۀ امام غایب در دوران غیبت کبری چیست؟

ص:۹

انتفاع و بهرهٔ انسان ها از حضرت مهدیS، در زمان غیبت کبری، چگونه ممکن است؟

این پرسشی است که هرگاه سخن از غیبت کبری به میان می آید، در ذهن انسان فکور خلجان می یابد. به راستی، در این زمان طولانی، انسان ها و بلکه همهٔ موجودات جهان هستی، چگونه از حجت خدا بهره مند می شوند؟

پاسخ این سؤال را امام صادق از پدر بزرگوارشان و ایشان از امام سجاد چنین نقل می کنند: «ما اهل بیت، امام مسلمانان و حجت های خدا بر جهانیان و سرور مؤمنان هستیم. ما مولای مسلمانان و پناه اهل زمین هستیم؛ همان گونه که ستارگان، پناه اهل آسمان اند. به واسطهٔ ما، از برخورد آسمان به زمین جلوگیری می شود؛ مگر اینکه به اذن خدا باشد. به وسیلهٔ ما، باران می بارد و رحمت خداوند، بر همه چیز سایه می گستراند و زمین، برکات خود را خارج می سازد. اگر یکی از ما اهل بیت در زمین نباشیم، زمین اهل خود را می بلعد... .»

سپس، فرمودند: از زمانی که خداوند، آدم را خلق کرد، زمین را از حجت خالی نگذاشت: «آن

حجت یا ظاهر و شناخته شده بود یا غایب و در پسِ پرده. بعد از این هم، زمین تا روز قیامت از حجت خالی نمی ماند و اگر این گونه نباشد، مردم خدای تعالی را پرستش نمی کنند.»

سلیمان، راوی حدیث، می پرسد: «چگونه مردم از حجت غایب بهره مند می شوند؟» حضرت می فرمایند: «همان گونه که از خورشید بهره مند می شوند؛ هنگامی که در پشت ابر است.»(۱)

دلایل تشبیه وجود نازنین حضرت مهدیS به خورشیدی که ابر، آن را پوشانده است، متعددند و اینک، هشت دلیل را از علامه مجلسی نقل می کنیم و مابقی را خود اضافه کرده، در پایان، نکتهٔ بسیار مهمی را ذکر خواهیم کرد:

۱. نور وجود حضرت که همان عَلَم هدایت است، به خلق می رسد؛ همان گونه که نور خورشید از پسِ ابر به زمین می رسد.

ص:۱۱

۱- . مجلسی، بحارالانوار، ج۲۳، ص۵.

۲. بر اثر این روشنایی، مردم به چاه نمی افتند. اگر امام زمانS نبود، مردم به واسطهٔ بدیِ اعمالشان، مستحق عذاب های گوناگون می شدند. در قرآن کریم آمده است: «ای رسول، تا وقتی که تو در میان مردم هستی، خدای تعالی آنان را عذاب نمی کند.»(۱)

هرچه ارتباط معنوی مردم با حضرت بیشتر باشد، از گرفتاری های معنوی دورتر می شوند و خلاصه اینکه فایده های روز به آنان می رسد و ضررهای تاریکی از آنان دور می شود.

۳. همان گونه که وقتی خورشید در پشت ابر است، مردم انتظار بیرون آمدنش را می کشند، غیبت امام عصرS به انسان ها حالت انتظار می بخشد و حالت انتظار، سازنده است.

۴. منکر وجود حضرت، مانند منکر خورشید است؛ هنگامی که پشت ابر پنهان شده باشد.

۵. گاهی پشتِ ابر رفتن خورشید، برای مردم نافع تر است. حجت خدا هم، گاهی اگر غایب

۱- . انفال/۳۳.

باشـد، فایـده اش برای مردم بیشتر است؛ مثلاً، منافقین و معانـدین شـناخته می شوند. این امر مانند هنگامی است که مسـئول ناصالحی بر مسـند امور تکیه زند؛ زیرا، این فرصت زمینه ای می شود که او خود را نشان دهد.

۶. برای کسانی که ضـعف بینایی دارند، نگاه مسـتقم به خورشـید (ظهور خورشـید) مُضـر است و موجب کوری آنان می شود. نگاه مستقیم به حجت خدا هم، گاهی، برای کسانی که ضـعف ایمان دارند، کوری می آورد؛ زیرا، اعمال حضـرت، محکم و متشابه دارند. به یاد داشته باشیم که پیامبر اکرم در نماز واجب، از قبله بر گشتند و مؤمنان نیز بر گشتند و چون وچرا نگفتند.

۷. خورشـید، پشت ابر هم که باشـد، نفعش برای همه عمـومی است؛ مگر برای کسـی که کـور باشـد. حضـرت نیز نفعشـان به همه می رسـد و رحمتشان رحمانی است؛ مگر به کسی که کور باطنی باشد.

تصویر

ص:۱۴

۸. شعاع نور خورشید، حتی اگر پشت ابر باشد، به اندازۀ راه های نفوذ خانه ها وارد آن ها می شود و هر مقدار روزنه و پنجره بیشتر و بزرگ تر باشد و موانع و پرده ها کمتر، نور بیشتری وارد خانه می شود. نفوذ نور وجود حضرت حجتS نیز در جان آدمیان، چنین است.(۱)

۹. خورشید مرکز منظومۀ شمسی است؛ حتی اگر پشت ابر باشد. امام زمان S نیز قلب عالم امکان هستند؛ حتی اگر غایب باشند.

۰۱. ابر موجب می شود که مردم ارزش خورشید را بدانند؛ غیبت نیز موجب می شود تا مردم قدر مولای خود را بدانند.

۱۱. ابر موجب می شود کسانی که آمادگی تابش مستقیم خورشید را ندارند، اگر می خواهند آن را ببینند، خود را مجهز و آماده کنند. غیبت نیز چنین فرصتی به انسان ها می دهد.

۱- . بحارالانوار، ج۵۲، ص۹۲، ذیل حدیث۸.

۲۱. خورشید پشت ابر باعث می شود تا لکه ها کمتر دیده شوند؛ درحالی که اگر خورشید ظاهر باشد، هر لکه ای پیدا است، حتی اگر بر روی صفحهٔ سیاه باشد؛ چه رسد به اینکه بر روی صفحهٔ سفید باشد. غیبت امام زمانS هم موجب می شود که عیب های زمانه و انسان ها، برای مدتی مخفی بماند؛ ولی اگر امام ظهور کنند، به واقع و حقیقت امر، حکم خواهند کرد.

۳۱. ابر نه تنها سبب نمی شود که انسان ها خورشید را فراموش کنند، بلکه توجه آن ها را به خورشید بیشتر می کند. غیبت نیز باعث فراموش شدن آرمان نمی شود.

۴۱. هیچ گاه ابر به یک باره از روی خورشید کنار نمی رود؛ بلکه خروج خورشید از پشت ابر، تدریجی است. ظهور امام زمانS هم تدریجی است. هرچه موانع بیشتر کنار روند، حضرت بیشتر جلوه می نمایند، تاجایی که آفتاب طلعتشان تمام رخ ظهور می کند.

۵۱. ابر و خورشید برای همیشه با هم نیستند و سرانجام، ابر از مقابل خورشید کنار می رود.

ص:۱۶

روزی غیبت امام زمانS تمام می شود و او خواهد آمد.

۶۱. هوای ابری، غمگین است و در آن، دل انسان می گیرد؛ به ویژه، دل غریب ها و بی کس ها. نیز، هوای ابری، عشق ساز است، عاشق کش است و عشق را شعله ور می کند؛ غیبت امام زمان S نیز همچون هوای ابری، عشق ساز است و حیران کنندهٔ عشاق.

۷۱. خورشید در رفتن به پشت ابر، مقصر نیست و تغییراتِ اوضاع جوّی ابر را بر روی خورشید آورده است. امام زمانS نیز در غیبتشان مقصر نیستند و اَعمال ما باعث غیبت وجود حضرت شده است: «فَما یَحبسنا عنهُم الّا ما یتّصلُ بِنا ممّا نکرهه.» (= ما را از مردم حبس نکرده است، مگر انجام دادن کارهای ناشایستی که از آنان به ما می رسد.)(۱)

تا اینجا، شباهت هایی بود که به ذهن می رسد؛ ولی، مهم ترین شباهت نکتهٔ دیگری است که

۱- . همان، ج۵۳، ص۱۷۶.

متن روایت نیز بدان تصریح دارد و آن نکته، شباهت هجدهم است:

۸۱. مهم ترین دلیل شباهت حضرت مهدیS به خورشیدی که ابر آن را پوشانده است، این است که خورشید، سبب حیات در کرهٔ زمین است؛ حتی اگر به پشت ابر رود یا اینکه شب باشد.

امام زمانS واسطهٔ فیض بین خداU و عالم امکان است: «أینَ السّببُ المُتصِل بَین الأرضِ و السّماء.» ایشان به اذن پروردگارU، منبع حیات بشری، حیوانی، نباتی و جمادی شده است. ایشان پناه جهانیان در همهٔ بلیّات اند و به واسطهٔ آن حضرت است که باران می بارد و رحمت رحمانی خداوندU، بر همهٔ جهان گسترده می شود و اگر وجود مبارک ایشان نبود، زمین، برکات خود را حبس می کرد و امکان حیات در جهان ممکن نبود؛ همان گونه که اگر خورشید نبود، زندگی در این کرهٔ خاکی محال می شد.

این مسئله مهم ترین دلیل بر این تشبیهِ گویاست و به نظر می رسد که روایت مذکور، ازاین رو مستقیماً به آن تصریح می کند که به ایشان، واسطهٔ فیض لقب می دهد.

ص:۱۸

سه نکته، به یادگار، از استاد محمدرضا حکیمی

تصویر

سه نکته، به یادگار، از استاد محمدرضا حکیمی

ص:۱۹

۱. مفهوم انتظار چیست و چه فایده ای دارد؟

وقتی صحبت از انتظار است، مراد انتظار عدالت است و کسی که در انتظار ظهور مصلح است، خود باید صالح باشد.

جوانی از دوستان دانشجو، از من پرسید: «شما می گویید خلقی که در انتظار مصلح به سر می برد، باید خود صالح باشد. اگر خود صالح باشد، دیگر چه نیازی به مصلح دارد؟!»

به او گفتم که پاسخ این سؤال، در «ی» نکرهٔ «خلقی» است؛ نمی گوییم جهان سراسر باید صالح باشد تا بگویند پس چه نیازی به مصلح هست؟ پیداست در جهانِ مقارنِ ظهور که آکنده از ستم و گناه و فساد است، آن دسته که خود را اهل دین و از منتظران می شمارند، نباید غافل و بی خبر باشند و باید فریادگر عدالت باشند و مجری آن؛ و به تعبیر قرآن کریم: قوّامین بِالقِسط. از شش میلیارد جمعیت که همه صالح نمی شوند. شیعهٔ اثنی عشری که مدعی است من منتظر ظهور عادلم، خود باید عادل باشد.

ص:۲۰

هنگـامی که کتـابِ انتظـار؛ مـذهب اعتراض را دیـدم، به نویسـنده او پیغـام دادم که اسم کتابت کافی است؛ حتی اگر کسـی کتاب را نخوانَـد؛ چراکه منتظران به تمـام وجوه عـالم و به وضع موجود معترض انـد. آنـان مردمی انـد که همـۀ لحظاتشـان انتظـار رهـاییِ انسـانیت است و تمـام آرمانشان طلوع صبح عدالت. بشر با انتظار زنده است. بشریت در فطرتش هست که نجات پیدا می کند: امید به نجات، یعنی انتظار.

۲. انتظار چه سودی برای زندگی فرد دارد؟

انتظار، یعنی خودسازی مدوام؛ خودسازی حتی بدون معلّم. شما وقتی منتظر جریانی هستید، باید با آن سنخیت داشته باشید و وقتی منتظر کسی هستید، باید مثل آن کس باشـید و در طریق آن فرد. برای مثال، شما اگر منتظر دانشمندی باشید، یک جور خودتان را آماده می سازید و وقتی منتظر نوازنده ای باشید، به گونه ای دیگر. این دو انتظار تفاوت دارد. بنابراین،

ص:۲۱

تصویر

کسی که چشم به راه مردی آسمانی، زنده و ناظر بر کردار انسان هاست، چشم به راه کسی که عدالت را اجرا می کند و بلوغ انسانیت و خِرد را اعلام می دارد، خودبه خود خودسازی را می آغازد. هیچ الگویی بهتر از انتظار نیست، به شرط فهم معنا و هدف آن.

۳. چگونه اعتقاد خود به امام زمان S را تقویت کنیم؟ آیا روش خاصی وجود دارد؟

زمانی یک توده ای به من گفت: فلانی! تو واقعاً معتقدی یک آدم ۱۲۰۰سال زنده است، می آید و چنین وچنان می کند؟!»

گفتم: تو سؤال را بدجوری شروع کردی. باید بگویی که «تو جهان را چطور می بینی؟» تو باید اول جهان بینیِ کلّی مرا ببینی. یک موقع، من معتقدم که تمام عالم ماده است و غیر از آن نیست، در ماده هم همین قوانین شناخته شده وجود دارد. یک موقع، من جهان را الاهی می بینم و تحت قدرت خدایی که قادر مطلق است و قدرتی دارد که حد ندارد.

ص:۲۳

تو باید بپرسی با چشم مادی می بینی یا الاهی؟! اگر گفتم با چشم الاهی، امام زمان هم در آن هست. بُعد توحیدی انتظار و توجّه به مبدأ عالم و خدای جهان از مهم ترین اصول اعتقادی است. مهدیS بندهٔ خداU، خلیفهٔ خداU و ولیّ خداU در زمین است که به قدرت خداU زنده است و روزی، به امر او، برای استقراربخشیدن به دین و نجات جامعهٔ بشری، ظاهر خواهد شد.

بنابراین، نخست باید اصل باور و اعتقادمان را در شناخت کلّی جهان و مبدأ و هدف نهایی وجود، درست کنیم. در مرحلهٔ بعد از خداشناسی، خواندن آیات و روایات مرتبط با امام زمان S و نیز توسل به ساحت آن امام در تقویت اعتقاد به وی بسیار مؤثر است.

برای مطالعه بیشتر

۱. حکومت جهانی مهدیS، آیهالله مکارم شیرازی،

۲. دادگستر جهان، آیهالله ابراهیم امینی.

۳. نشانه هایی از دولت موعود، نجم الدین طبسی، بوستان کتاب.

ص:۲۴

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹
امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹